

# SLOVENSKI STANDARD

# SIST ISO 6531

prva izdaja  
januar 1996

---

## Stroji za gozdarstvo - Prenosne verižne žage - Slovar (ekvivalenten z ISO 6531:1982)

Machinery for forestry - Portable chain saws - Vocabulary

Matériel forestier - Scies à chaîne portatives - Vocabulaire

**iTeh STANDARD PREVIEW**  
**(standards.iteh.ai)**

SIST ISO 6531:1996

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/6e945af1-e7e1-4eaf-905c-19afd6cacca2/sist-iso-6531-1996>

Deskriptorji: gozdarski stroji, verižna žaga, prenosna žaga, slovar

---

ICS 65.020.40

Referenčna številka  
SIST ISO 6531:1996 (sl)

Nadaljevanje na straneh od 2 do 12

## UVOD

Standard SIST ISO 6531, Stroji za gozdarstvo - Prenosne verižne žage - Slovar, prva izdaja, 1996, ima status slovenskega standarda in je ekvivalenten mednarodnemu standardu ISO 6531:1982, Machinery for forestry - Portable chain saws - Vocabulary, First edition, 1982-10-01.

## NACIONALNI PREDGOVOR

Mednarodni standard ISO 6531:1982 je pripravil tehnični odbor Mednarodne organizacije za standardizacijo ISO/TC 23 Traktorji in stroji za kmetijstvo in gozdarstvo.

Slovenski standard SIST ISO 6531:1996 je prevod angleškega besedila mednarodnega standarda ISO 6531:1982. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvorni mednarodni standard v angleškem jeziku. Slovensko izdajo standarda je pripravil tehnični odbor USM/TC MKG Mehanizacija za kmetijstvo in gozdarstvo.

Ta slovenski standard je dne 1995-12-07 odobril direktor USM.

## OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDARDA

- Prevod standarda ISO 6531:1982

## OPOMBE

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz mednarodni standard, v SIST ISO 6531:1996 to pomeni slovenski standard.
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.
- Slovenski standard SIST ISO 6531:1996 je ekvivalenten mednarodnemu standardu ISO 6531:1982; od njega se razlikuje v tem, da vsebuje le slovenski prevod in gesla v angleščini in francoščini, ne vsebuje pa besedila standarda ISO v treh jezikih.

---

<b>VSEBINA</b>	<b>Stran</b>
Namen in področje uporabe .....	4
Izrazi in definicije .....	4
1 Delovne operacije.....	4
2 Naprave za uravnavanje.....	4
3 Ročaji .....	6
4 Varnostna oprema.....	6
5 Žagalni deli.....	7
Slika 1: Dolžina reza.....	7
Slika 2: Položaji verižne žage.....	8
6 Drugi izrazi.....	9
Seznam izrazov v slovenščini.....	10
Seznam izrazov v angleščini .....	11
Seznam izrazov v francoščini.....	12

**iTeh STANDARD PREVIEW**  
**(standards.iteh.ai)**

[SIST ISO 6531:1996](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/6e945af1-e7e1-4eaf-905c-19afd6cacca2/sist-iso-6531-1996)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/6e945af1-e7e1-4eaf-905c-19afd6cacca2/sist-iso-6531-1996>

## Stroji za gozdarstvo - Prenosne verižne žage - Slovar

### Namen in področje uporabe

Ta mednarodni standard določa osnovne izraze pri ročnih prenosnih verižnih žagah, verigah in letvah zanje.

### Izrazi in definicije

Opomba: Poševno tiskani izrazi v definicijah so definirani na drugem mestu v tem mednarodnem standardu.

Zap. št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini	Definicija
<b>1</b>	<b>Delovne operacije</b>	
<b>1.1</b>	- <b>položaji verižne žage</b> - chain saw positions - positions de la scie à chaîne	(glej sliko 2)
<b>1.2</b>	- <b>podiranje</b> - felling - abattage	Ločevanje stoječega drevesa od koreninskega sistema
<b>1.3</b>	- <b>kleščenje</b> - delimiting - ébranchage	Odstranjevanje vej z drevesa ali z dela drevesa
<b>1.4</b>	- <b>prežagovanje</b> - bucking (slashing) - tronçonnage	Prežagovanje podrtega ali izruvanega drevesa ali delov drevesa na zelene dolžine
<b>1.5</b>	- <b>vbodni rez</b> - boring - mortaisage	Žaganje s koncem <i>letve</i> , da se naredi rez
<b>1.6</b>	- <b>povratni udarec</b> - kick back - rebond	Nenadzorovan (nenaden in naključen) odskok <i>letve</i> navzgor in/ali nazaj, kadar se <i>veriga</i> na koncu <i>letve</i> dotakne kakšnega predmeta, kot je deblo ali veja, ali kadar se med žaganjem zatakne v rezu
<b>2</b>	<b>Naprave za krmiljenje</b>	
<b>2.1</b>	- <b>nastavljanje uplinjača</b> <sup>1</sup> - carburettor setting <sup>1</sup> - réglage du carburateur <sup>1</sup>	
<b>2.1.1</b>	- <b>naprava za mehanično nastavitev prostega teka</b> - idle speed adjuster - système de réglage du ralenti	Naprava, običajno vijak, ki deluje na loputo za naravnavanje hitrosti prostega teka

<sup>1</sup> Žage z motorjem z notranjim zgorevanjem

Zap. št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini	Definicija
2.1.2	- <b>naprava za nastavitev zmesi za prosti tek</b> - low speed mixture adjuster - système de réglage de richesse au ralenti	Naprava, običajno vijak, za nastavljanje dotoka goriva pri prostem teku
2.1.3	- <b>naprava za nastavitev zmesi pri polnem plinu</b> - high speed mixture adjuster - système de réglage de richesse à plein régime	Naprava, običajno vijak, za nastavljanje dotoka goriva pri polno odprti loputi uplinjača
2.2	- <b>napenjalnik verige</b> - chain tension adjuster - tendeur de chaîne	Naprava za premikanje <i>letve</i> za uravnavanje napetosti <i>verige</i>
2.3	- <b>loputa za zrak<sup>1</sup></b> - choke <sup>1</sup> - enrichisseur <sup>1</sup>	Naprava za obogatitev zmesi zraka in goriva v uplinjaču za lažje zaganjanje
2.4	- <b>ventil za dekompresijo<sup>1</sup></b> - decompression valve <sup>1</sup> - valve de décompression <sup>1</sup>	Naprava za zmanjševanje kompresije v valju za lažje zaganjanje
2.5	- <b>ročna oljna črpalka</b> - manual oiler - pompe à huile manuelle	Ročno gnana črpalka za mazanje <i>verige</i> z oljem
2.6	- <b>naprava za nastavitev mazanja verige</b> - chain oil pump adjuster - système de réglage de la pompe	Naprava za nastavljanje pretoka olja skozi črpalko za mazanje <i>letve</i> in <i>verige</i>
2.7.1	- <b>stikalo vžiga<sup>1</sup></b> - ignition switch <sup>1</sup> - interrupteur marche-arrêt <sup>1</sup>	Naprava za vključevanje in izključevanje sistema za vžig, ki omogoča zaganjanje in ustavitev motorja
2.7.2	- <b>stikalo toka<sup>2</sup></b> - on-of switch <sup>2</sup> - interrupteur marche-arrêt <sup>2</sup>	Naprava za vključevanje in izključevanje električnega toka, ki omogoča zaganjanje in ustavitev motorja
2.8	- <b>črpalka za vbrizganje goriva<sup>1</sup></b> - primer <sup>1</sup> - enrichisseur <sup>1</sup>	Naprava za dovod dodatnega goriva za lažje zaganjanje
2.9	- <b>zaskočka lopute za plin<sup>1</sup></b> - throttle lock <sup>1</sup> - blocage de l'accélérateur <sup>1</sup>	Naprava za začasno ustavitev lopute v delno odprtem položaju za lažje zaganjanje
2.10	- <b>petelin za plin<sup>1, 2</sup></b> - throttle trigger, trigger <sup>1, 2</sup> - commande d'accélérateur <sup>1, 2</sup>	Naprava, običajno vzvod, s katero strojnik s pomočjo roke ali prsta uravnava število vrtljajev motorja

<sup>1</sup> Žage z motorjem z notranjim zgorevanjem

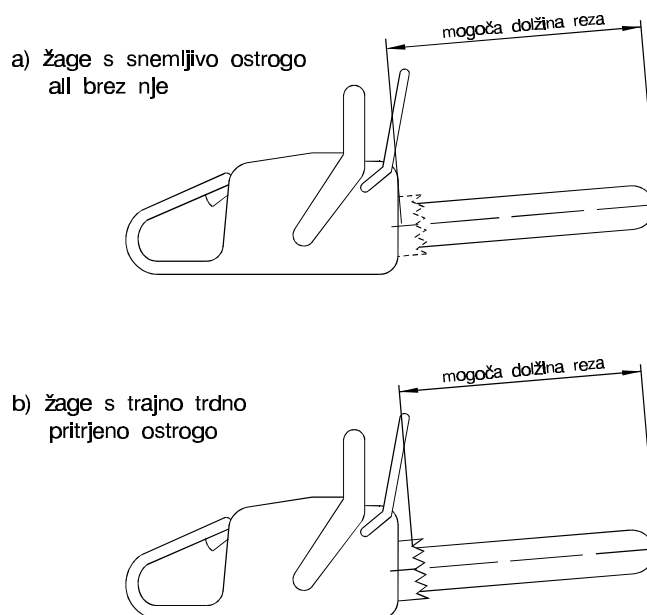
<sup>2</sup> Električne žage

Zap. št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini	Definicija
<b>3</b>	<b>Ročaji</b>	
<b>3.1</b>	- <b>nosilni ročaj</b> - front handle - poignée avant	Ročaj, nameščen na prednjem delu okrova
<b>3.2</b>	- <b>vodilni ročaj</b> - rear handle - poignée arrière	Ročaj na zadnjem delu okrova ali za njim
<b>3.3</b>	- <b>objemni ročaj</b> - wrap around handle - poignée enveloppante	Poseben tip <i>nosilnega ročaja</i> , ki omogoča držanje žage, obrnjene z desno stranjo navzgor (DSG - glej sliko 2g)
<b>4</b>	<b>Varnostna oprema</b>	
<b>4.1</b>	- <b>zavora verige</b> - chain brake - frein de chaîne	Naprava za ustavljanje ali blokiranje <i>verige</i> , ki se sproži ročno ali avtomatično pri <i>povratnem udarcu</i>
<b>4.2</b>	- <b>ščitnik za levo roko</b> - front hand guard - protection de la main tenant la poignée avant	Ščitnik med <i>nosilnim ročajem</i> in <i>verigo</i> za varovanje roke pred poškodbami, ki pomaga tudi pri vodenju žage, če roka zdrsne z ročaja; pogosto je uporabljen za sprožitev <i>zavore verige</i>
<b>4.3</b>	- <b>varovalo konca letve</b> - nose guard - protection du nez du guide	Naprava, ki prekriva konec <i>letve</i> in preprečuje <i>povratni udarec</i>
<b>4.4</b>	- <b>lovilnik verige</b> - chain catcher - enrouleur de chaîne	Naprava, ki zadrži del <i>verige</i> , kadar se strga ali <i>sname</i>
<b>4.5</b>	- <b>pokrov gonilnega vretena</b> - clutch cover - carter d'embrayage	Varovalni pokrov <i>sklopke</i> in <i>gonilnega vretena</i>
<b>4.6</b>	- <b>ščitnik za desno roko</b> - rear hand guard - protection de la main actionnant l'accélérateur	Razširitev spodnjega dela <i>vodilnega ročaja</i> za varovanje roke, kadar se <i>veriga</i> strga ali <i>sname</i>
<b>4.7.1</b>	- <b>zapora petelina za plin<sup>1</sup></b> - throttle trigger lockout; safety trigger <sup>1</sup> - blocage de gâchette d'accélérateur; gâchette de sécurité <sup>1</sup>	Naprava, ki preprečuje nenadzorovano premikanje <i>petelina za plin</i> , dokler se ročno ne sprost
<b>4.7.2</b>	- <b>zapora stikala<sup>2</sup></b> - trigger lockout <sup>2</sup> - blocage de gâchette <sup>2</sup>	Naprava, ki preprečuje nenamerno vključitev <i>stikala</i> , dokler se ročno ne sprost
<b>4.8</b>	- <b>ogrevani ročaj</b> - heated handle - poignée chauffante	Ročaj z napravo, ki omogoča njegovo ogrevanje, na primer z izpušnimi plini ali z elektriko

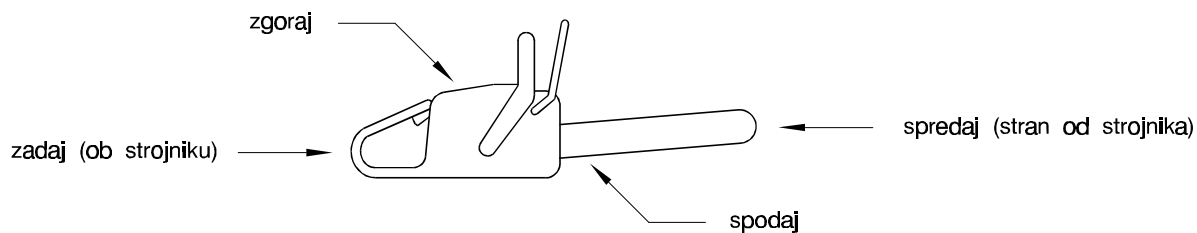
<sup>1</sup> Žage z motorjem z notranjim zgorevanjem

<sup>2</sup> Električne žage

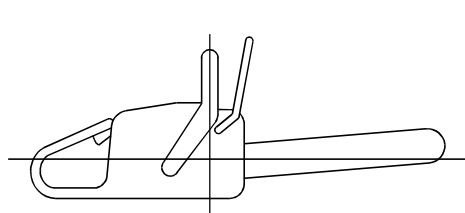
Zap. št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini	Definicija
5	<b>Žagalni deli</b>	
5.1	- <b>veriga</b> - chain; saw chain - chaîne	Tisti del žage, ki žaga in ki je sestavljen običajno iz gonilnih členov, rezilnih členov in spojnih ploščic, med seboj povezanih s kovicami
5.2	- <b>vodila verige</b> - chain guides - plaques de guidage	Ploščice ali vodila <i>verige</i> , ki se nahajajo na eni ali na obeh straneh <i>letve</i> , kjer veriga vstopa na letev, za vodenje verige med <i>gonilnim vretenom</i> in letvijo
5.3	- <b>korak verige</b> - chain pitch - pas de chaîne	Aritmetična sredina dveh razdalj med tremi sosednjimi kovicami
5.4	- <b>letev</b> - guide bar - guide-chaîne	Žagalni del, ki nosi in vodi <i>verigo</i>
5.5	- <b>(mogoča) dolžina reza</b> - (usable) cutting length - longueur de coupe (utile)	a) Na žagah s snemljivo <i>ostrogo</i> ali na žagah brez <i>ostroge</i> : razdalja od skrajnega roba okrova po središčni črti <i>letve</i> do skrajnega roba rezilnega zoba, kadar je <i>napenjalnik verige</i> v srednjem položaju b) Na žagah s trajno pritrjeno <i>ostrogo</i> : razdalja med osnovo <i>ostroge</i> po središčni črti <i>letve</i> do skrajnega roba rezilnega zoba, kadar je <i>napenjalnik verige</i> v srednjem položaju (glej sliko 1)



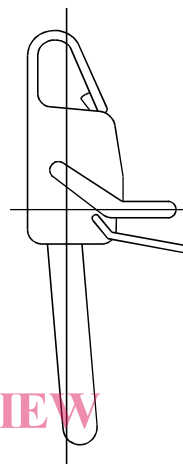
Slika 1: Dolžina reza



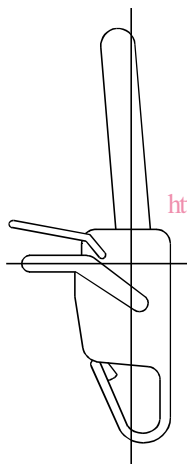
a) pogled z desne strani



b) pokončni (normalni) položaj (PP)



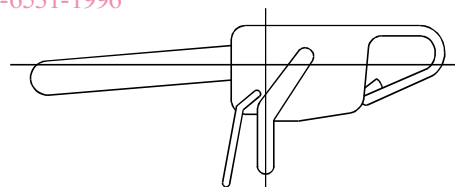
c) letev, obrnjena navzdol (LD)



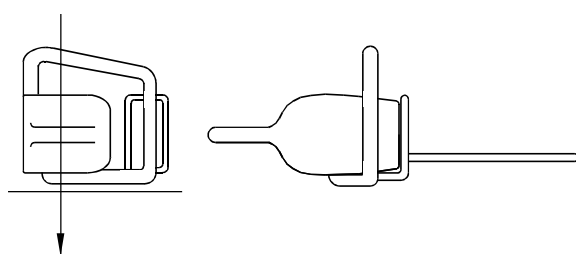
d) letev, obrnjena navzgor (LG)

**iTeh STANDARD PREVIEW**  
(standards.iteh.ai)

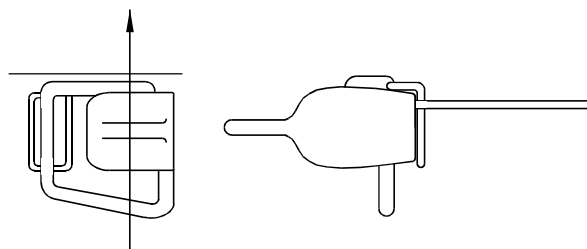
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/6e945af1-e7e1-4eaf-905c-19afd6cacca2/sist-iso-6531-1996>



e) zgornja stran, obrnjena navzdol (GSD)



f) desna stran spodaj (DSD)



g) desna stran zgoraj (DSG)

Slika 2: Položaji verižne žage



Zap. št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini	Definicija
5.6	- <b>gonilno vreteno z utori</b> - rim sprocket - pignon à flasques	Gonilno vreteno verige z obodom, na katerem tečejo rezilni členi in spojne ploščice
5.7	- <b>zobato gonilno vreteno</b> - spur sprocket - pignon étoile	Zobato vreteno za pogon gonilnih členov, ki nosi tudi rezilne člene in spojne ploščice
6	<b>Drugi izrazi</b>	
6.1	- <b>sklopka</b> - clutch - embrayage	Naprava, ki spaja in razdvaja gonjene dele od vrtečega se pogona
6.2	- <b>oznaka smeri podiranja</b> - felling sights - repères d abattage	Oznaka na verižni žagi za pomoč pri <i>podiranju</i> drevesa v izbrano smer
6.3	- <b>dušilnik ropota</b> <sup>1</sup> - muffler; silencer <sup>1</sup> - silencieux <sup>1</sup>	Naprava za usmerjanje izpušnih plinov in za dušenje jakosti ropota
6.4	- <b>lovilnik isker</b> <sup>1</sup> - spark arrester <sup>1</sup> - pare-étincelles <sup>1</sup>	Naprava za lovljenje isker v izpušnih plinih
6.5	- <b>ostroga</b> - spiked bumper - griffe d abattage	Naprava, nameščena pred mestom pritrditve <i>letve</i> , ki služi za naslanjanje žage pri stiku z drevesom ali deblom
6.6	- <b>ščitnik verige</b> - guide bar cover - protecteur de chaîne	Ščitljiva naprava za prekrivanje <i>letve</i> in <i>verige</i> , kadar žaga ni v uporabi

<sup>1</sup> Žaga z motorjem z notranjim zgorevanjem